

[Poul Bøeg.]

ret én retfærdighed. Det kan ikke være nogen fornuftig måde at gribe dette an på.

Så vil jeg også gerne have lov til, selv om det selvfølgelig ikke er det centrale, at gøre et par bemærkninger om et procedure-spørgsmål i forbindelse med denne sag, for det forekommer mig, at den også indebærer visse principper og på en vis måde kan være lidt illustrerende for en generel holdning til denne sag, nemlig dette, at man gerne vil værne den magt, man selv har.

Jeg forstår, at man har til hensigt at henvise behandlingen af dette spørgsmål til kommunaludvalget. Ud fra en saglig og fornuftig betragtning kan det vel nok undre, for så vidt som det turde være ret indlysende, at vi her står over for et statsretligt spørgsmål og ikke over for et kommunalretligt spørgsmål. Når man så går ud her i bygningen — og det er jo led i vores arbejdsform — og orienterer sig lidt om, hvorfor der er oplæg til en sådan afgørelse, hvorfor det skal gøres på denne måde, ja, så får man at vide: ja, sådan skal vi gøre, for sådan har vi altid gjort. Det er jo også et af disse argumenter, som måske kan undre vælgerne, dette, at der ikke er den smidighed, at der ikke er den mulighed for nytænkning, at man i stedet for bare at anvende dette ofte misbrugte argument, at det har man altid gjort, kunne se på, hvad der var sagligt rimeligt.

Det kunne f. eks. have været naturligt, når det drejer sig om valgloven, at henvise dette spørgsmål til udvalget til valgs prøvelse, hvor man, om end det kun var det midlertidige udvalg, så dog også tidligere har behandlet spørgsmål vedrørende valgloven, og det kunne have været naturligt, sådan som det har været fremme, at nedsætte et selvstændigt udvalg til at behandle dette spørgsmål. Når man så spørger om, hvorfor det ikke kan gøres, får man at vide: ja, det kan vi ikke gøre, fordi vi ikke har udvalgs-værelser nok. Men samtidig forlyder det i bygningen, at man vil nedsætte et særskilt udvalg til at behandle et Grønlandsspørgsmål, og det forlyder også, at man har gjort det ved en række tidligere lejligheder; og så må man altså desværre drage den konklusion, at der i virkeligheden er tale om en forskelsbehandling, hvor man ikke helt kan frigøre sig fra en mistanke om, at dette

kanne have en vis sammenhæng med den holdning, man har til sagens realitet.

Afslutningsvis vil jeg gerne nævne, at vi centrum-demokrater har set lidt på, hvordan stillingen ville være for os, hvis man havde haft andre regler ved det sidste valg, hvis man ikke havde haft en spærreregul. Forholdet er jo det, at vi bl. a. opnåede det 39. tillægsmandat; det vil altså sige, at hvis man ikke havde haft en spærreregul, havde vi haft et mandat mindre. Jeg vil gerne præcisere, at dette forhold naturligvis ikke på nogen måde påvirker vores holdning til dette spørgsmål. Det afgørende må være at gå ind for det, som er det retfærdige og det rimelige.

Jeg vil gerne slutte dette indlæg med at udtrykke håb om, at man dog fra alle sider i denne sag vil kunne samle sig om en holdning og et synspunkt, som jeg kan udtrykke med det citat, man plejer at tillægge Voltaire, nemlig: jeg er helt uenig med dig i det, som du siger, men jeg vil kæmpe til min sidste blodsdråbe for din ret til at sige det.

Poul Dam (SF):

Vi er i SF glade for, at retsforbundet har fremsat dette forslag. Derved sparede man os for at gøre det. Vi har igennem en række år fremsat lignende forslag, dels selvstændige, dels som ændringsforslag til valgloven, og vi mener, det er en sag, der bør finde sin løsning på en måde, der i hvert fald ligner den, retsforbundet har foreslået.

Det er efter min mening klart, at man ved grundlovsparagraffen om den ligelige repræsentation har ment, hvad man sagde: man har ønsket én ligelig repræsentation af de forskellige anskuelser, ikke delt dem op i majoritetsanskuelser, som skulle repræsenteres, og mindretalsanskuelser, der ikke skulle repræsenteres.

Men det vigtigste argument er nu for mig nok det, at den mulighed for stemmespildskampagne, som spærrereglens eksistens muliggør, nødvendigvis medfører, at en række af de mindre partier får færre stemmer, end de ellers ville have fået. Der er en vis marginalgruppe af vælgere til hvert parti, som undlader at stemme på det parti, de helst ville stemme på, fordi de er bange for, at deres stemme bliver til intet. Vi har noget sandsynliggørende materiale til dette, idet det nemlig er sådan, at forskellige par-